

Thema 1 Klimaatverandering

HIER DOEN WE HET VOOR!

Klimaatverandering oefent op de langere termijn een steeds grotere invloed uit op ecologie, waterveiligheid en menselijk medegebruik in de Waddenzee en de Waddenregio. Wij kunnen door het in kaart brengen van de meest waarschijnlijke scenario's van de effecten en consequenties van klimaatverandering en de belangrijkste aandachtsgebieden, de benodigde maatregelen gaan prioriteren en plannen samen met alle betrokken partijen.

In [deze video](#) gaat PRW'er Hein Sas met Karin Lochte (Voorzitter van de Wadden Sea Board) in gesprek over de effecten van klimaatverandering op de Waddenzee en over de nalatenschap van PRW voor de Waddenzee community door het initiëren van projecten als Sediment Solutions en Water as Leverage.

Om dit doel te bereiken werkten we in 2021 aan:

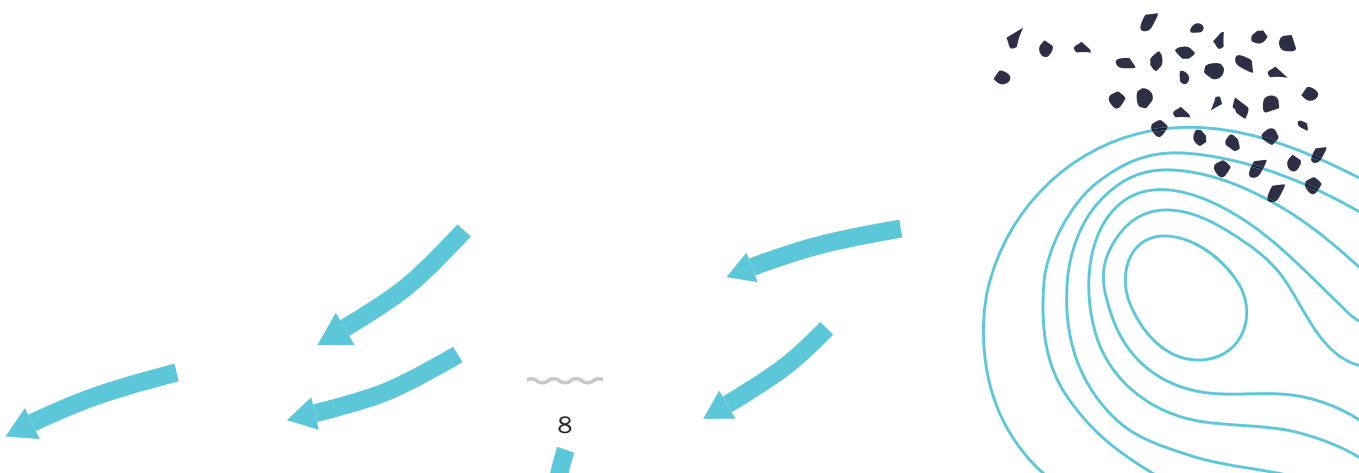
Strategieontwikkeling klimaat voor beleid en beheer

Uit de position paper die we in 2020 samen met de Waddenacademie opstelden, blijkt dat de impact van de zeespiegelstijging op Nederland en de Waddenzee vermoedelijk tot 2050 nog beperkt zal zijn. Andere klimaat-effecten, met name de verandering van weerpatronen, zijn nu al te merken. Het Klimaat signaal'21 van het KNMI bevestigt dit beeld. Uit onze verkenning die in 2020 begon, bleek bovendien dat de invloed van klimaatverandering op de Waddennatuur niet goed bekend was en dat er ook weinig aandacht voor was in beleid en beheer. Dit leidde tot een vicieuze cirkel: effecten weinig bekend > weinig aandacht voor effecten > effecten weinig bekend (etc.).

Dit hebben we gedaan

Om deze vicieuze cirkel te (helpen) doorbreken zijn we in gesprek gegaan met experts, vertegenwoordigers van regionale en landelijke overheden, beheerders/beleidsmakers, natuurbeschermingsorganisaties en andere betrokkenen, om informatie op te halen over de invloed van klimaatverandering op de natuurwaarden van de Waddenzee. Deze effecten gaan we zo overzichtelijk mogelijk ordenen in een 'Klimaat Early Warning System Waddenzee'.

Hierdoor dragen we bij aan meer bewustwording over de nu al ingrijpende invloed van de huidige klimaatverandering op het ecosysteem van de Waddenzee en dat die invloed nog snel toeneemt. Parallel hieraan wordt door de Waddenacademie trilateraal gewerkt aan een groot onderzoeksprogramma om effecten van klimaatverandering op de Waddenzee in kaart te brengen.

Dit hebben we in 2021 bereikt

Mede dankzij ons werk zien we dat binnen Nederland veel meer aandacht is ontstaan voor de invloeden van klimaatverandering op de natuur van de Waddenzee en de andere kustwateren. Dat leidt tot versnelling van:

- ontwikkeling van onderzoekprogramma's om de invloeden van klimaatverandering in Nederlandse kustwateren beter in kaart te brengen in het kader van LIFE-IP en PAGW en Kennisprogramma Zeespiegelstijging.
- onderzoek hoe beter op klimaatverandering kan worden geanticipeerd in het kader van de Wet Natuurbescherming (bijvoorbeeld in kader van de N2000 doelen evaluatie en de Beheerplannen);
- meer aandacht voor adaptatiemaatregelen, zoals in de Eems-Dollard, bij de versterking van dijktraject Koehoal-Lauwersmeer en bij de ontwikkeling van nieuwe plannen, bijvoorbeeld in het Lauwersmeergebied.

Het Klimaat Early Warning Systeem ronden we begin 2022 af.

'PRW PIONIERT, VERBINDT EN VERDIEPT KENNISONTWIKKELING KLIMAAT EN NATUUR IN DE GROTE WATEREN. SOMS LOOPT PRW WAT VOORUIT OP ANDERE TRAJECTEN, MAAR DEELT INZICHTEN MET ANDEREN OM SAMEN VERDER TE KOMEN.'

– Joost Backx, van Rijkswaterstaat Directie Water, Verkeer en Leefomgeving

